

Stanisław Medeksza, Andrzej Kudła, Jerzy Rozpędowski

Iłża, woj. radomskie

Informator Archeologiczny : badania 10, 194-195

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania nie potwierdziły tezy o obecności grodziska na wzgórzu kościelnym. Wykazały natomiast, że już od XII-XIII w. mieścił się tu kościół, który można identyfikować z kościołem parafialnym lub kolegiatą książęcą albo oboma tymi kościołami jednocześnie/. Osadnictwo w pobliżu utożsamiamy z załączkiem przedlokacyjnego miasta. Miejsce grodu pozostaje nadal nieznane. Na jego ślady /jak w ogóle osadnictwa wczesnośredniowiecznego/ nie natrafiono również w czasie badań powierzchniowych, przeprowadzonych na terenie miasta.

Materiały z badań złożono w IHKM PAN w Warszawie.

Badania zakończono.

IŁŻA
woj. radomskie

Politechnika Wroclawska
Instytut Historii Architektury
Sztuki i Techniki

Badania prowadzili mgr inż. arch. Stanisław Medeksza i Andrzej Kudła pod kierownictwem prof. Jerzego Rozpędowskiego. Finansował Urząd Miasta i Gminy w Iłży. Trzeci sezon badań. Osadnictwo z okresu paleolitu górnego, osadnictwo wczesnośredniowieczne /IX-X w/, zamek XIV-XVIII w./.

Badania miały na celu dostarczenie danych do przygotowywanego przez Instytut projektu zabezpieczenia ruin zamku. Główną uwagę skupiono na rozpoznaniu terenu podzamcza /plateau o wym. 160 x 45 m/, gdzie w latach 1971-1972 odkryto pozostałości unikalnego dzieła obronnego z okresu renesansu w postaci beluardu zbudowanego po 1580 r. na planie rombu o silnie oskarpowanych narożach. Badania prowadzono metodą wykopów sondażowych, których założono ogółem 63.

Z okresu paleolitu górnego pochodzą narzędzia krzemienne odkryte w sondażu nr 15. Do starszych faz wczesnego średniowiecza zaliczono jamę zawierającą ułamki naczyń, prażnicy, żużel dymarkowy. Okres późnośredniowieczny zaznaczył się w zasięgu podzamcza nawarstwieniami w części centralnej terenu o miąższości do 3 m. Okres nowożytny obejmuje odsłonięte reliktury kamiennej zabudowy. Ogółem odkryto lub uzupełniono badania 6 dzieł architektonicznych. Do okresu renesansu należą ramiona północne i wschodnie wspomnianego beluardu /w postaci nasypów ziemnych z jądrem kamiennym/, budynek dawnego urzędu starościńskiego i przyległy doń bruk dziedzińca oraz fragmenty północnego muru obwodowego. Z okresu baroku pochodzą budynki gospodar-

cze tj. kuchnia i stajnia a także działobitnia w formie prostokątnej platformy ziemno-kamiennej. Jeżeli chodzi o zabytki ruchome z okresu nowożytnego, to wyeksplorowano kilkanaście tysięcy ułamków naczyń i kafla, okucia budowlane, łopatę, gwoździe, zawiasy, 9 monet.

Badania będą kontynuowane.

IWANICE
woj.krakowskie miejskie

patrz
neolit

IZBICKO
woj.opolskie

Uniwersytet Wrocławski
Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Stanisław Pazda. Finansował WKZ w Opolu. Drugi sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe, ciałopalne - VII w.

Cmentarzysko położone jest na obszarze zalesionym. Badaniami objęto kurhan nr 8, położony przy południowo-zachodnim skraju największej grupy mogił. Należał on do mniejszych w obrębie cmentarzyska. Zespół kurhanu składał się z nasypu o kształcie podstawy nieco owalnym o średnicach około 6,5 x 7,8 m i największej wysokości około 1 m mierząc od stropu calca oraz trzech dołów przykurhanowych, z których pobrano ziemię na budowę kopca, o wymiarach w rzucie poziomym około 5 x 2-3 m /na poziomie stropu calca/ i głębokości 0,9 - 1,1 m. Nie tworzyły one ciąglego rowu wokół kurhanu. Spalone kości zalegały głównie w przypowierzchniowych warstwach dolnych partii stoków nasypu oraz w dużym nasileniu w wypełniskach dołów przykurhanowych, do których spłynęły prawdopodobnie na skutek procesów denudacyjnych z partii wierzchołkowej, na której były składane w momencie pogrzebu. Na południowym stoku kopca, na głębokości około 0,2 m od powierzchni, wystąpiły w kupisku skorupy z jednego naczynia wczesnośredniowiecznego, nieornamentowanego i bez śladów obtaczania na kole, które przypuszczalnie stoczyło się z partii szczytowej. Wśród silnie skorodowanych przedmiotów żelaznych stwierdzono fragment ostrogi. Kurhan ten można zaliczyć do typu mogił z pochówkiem napowierzchniowym, z reguły bezpopielnicowym, składanym na szczycie kopca. Ma on prawdopodobnie charakter wieloosobniczy.

Cmentarzysko kurhanowe założone zostało na pozostałościach osady kultury przeworskiej z IV-V w. ze śladami hutnictwa. Z osadą tą była związana studnia z kamienną cembrowiną odkryta obok kopca. Wznowienie badań wiąże się z zamysłem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków